

סילבוס לקורס: התנסות מודרכת-תנ"ך - "אקדמיה כיתה", 61007.1.5

שם המרצה: ניימן הדס

סוג הקורס : התנסות

שנת הלימודים: תש"פ , קורס שנתי

מספר השעות ונקודות זכות: 12 ש"ש, 24 נ.ז.

שנת הלימוד בתכנית: ג

דרישות קדם:

ניתן להשתלב בתוכנית אקדמיה כיתה לאחר השלמת שנתיים של לימודים במכללה. במקצועות הקודש יש לסיים את הקורס עיבוד תכנים בסמסטר א' וב'.

מטרות / תוצרי למידה:

מטרת הקורס לשמש גשר בין עולם האקדמיה לעולם המעשה, וליצור חיבור בין התכנים הדידקטיים הנלמדים בקורסים להכשרת מורות לתנ"ך במכללה, ובין ההוראה בכיתה הלכה למעשה. במסגרת הקורס הסטודנטית תתוודע באופן הדרגתי וידידותי לתפקידה כמורה לתנ"ך, ותיישם את העקרונות הדידקטיים שנלמדו בתחום זה. אופי ההתנסות יזמן פיתוח שיקול דעת דידיקטי, יכולת בקרה והערכה עצמית על תפקודה האישי כמורה, וייתן לה כלים לפיתוח מקצועי. הסטודנטית תתוודע למטרות הוראת התנ"ך כפי שהוגדרו ע"י משרד החינוך, היא תכיר את תכנית הלימודים ותבין את הצורך לתת מענה לשונות, באמצעות מגוון סגנונות הוראה ולמידה. במסגרת ההתנסות תפתח הזהות המקצועית של הסטודנטית, ותגבש אצלה היכולת לראות את השיעור הבודד בתוך המכלול..

תיאור הקורס:

במהלך הקורס הסטודנטית תתנסה בצורה הדרגתית במסירת שיעורים. ההתנסות תכלול צפייה פעילה במורה המכשירה, הוראה בצמד בליווי המורה המכשירה, ומסירת שיעורים פרונטליים בשלבים: מחלקי שיעור ועד לשיעור שלם. הסטודנטית תעלה על הכתב את מערכי השיעורים שתכין, ותקבל משוב מהמד"פית על מנת לדייק את מטרות ההוראה, ולטייב את יישום העקרונות הדידקטיים בפועל. לאחר מסירת השיעורים תקבל הסטודנטית משוב מהמד"פית על מנת להדגיש נקודות חוזק, ולהציב יעדים לשיפור ולחשיבה לעתיד. תתקיים שיחת משוב בנוכחות הסטודנטית, המורה המכשירה והמדפ"ת. בשיחת משוב יעלו לדיון שאלות דידיקטיות ופדגוגיות הנובעות מן השיעור, והסטודנטית תפתח יכולת הערכה ובקרה עצמית. במהלך ההתנסות הסטודנטית תיקח חלק פעיל בהתנהלות הבית ספרית בהוראה פרטנית, בבדיקת מבחנים או בהשתתפות בפעילות החברתית בביה".

התוכן הניתן מידי שבוע, מטלות וחומרי קריאה:

מס'	נושא, מטלות וחומר קריאה
1	הכנת מערך שיעור לשלבי השונים
2	גיוון דרכי הוראה
3	ניהול כיתה ומשמעת
4	פיתוח חשיבה
5	משוב והערכה
6	הוראה בצמד
7	ניתוח אירועים
8	קריאה נכונה בתנ"ך ובפרשנים

חובות הסטודנט נוכחות מלאה בבית הספר (100% נוכחות), הוראת שיעורים בצמד עם המורה, הוראה עצמאית, שיעור קדם מבחן ושיעור מבחן
בקורס: מבחן
 כתיבת מערכי שיעור, הגשת תלקיט
 דיווחי נוכחות במד"ף הדיגיטלי
 ציון עובר בקורס הוא 70

אופן ההערכה - הרכב הציון

מרכיב	אחוז	ציון מינימלי למרכיב
שיעור קדם מבחן	10%	
השתתפות פעילה	10%	
תלקיט סמסטר א	20%	
תלקיט סמסטר ב	20%	
שיעור מבחן	40%	

רשימה ביבליוגרפית:

- אברהם, ר'. (תשל"ז). על מורה שחקן ומורה במאי, עיונים בחינוך, 13, עמ' 167-171.
- איימס, ק' (2001). מוטיבציה – מה מורים צריכים לדעת? חינוך החשיבה 20. עמ' 152-165,
- אלוני, נ. (2008). דיאלוגים מעצימים בחינוך ההומניסטי. תל אביב: הוצאת קו אדום הקיבוץ המאוחד. עמ' 16-47.
- אלוני, נ. (2008). "בעיקר אינטלקטואלים ונדיבים: על טיפוחם והכשרתם של אנשי חינוך ראויים לשמם". בתוך: ד. כפיר ות. אריאב (עורכות). משבר ההוראה: לקראת הכשרת מורים מתוקנת. מכון ון ליר בירושלים. הוצאת הקיבוץ המאוחד.
- אלקלעי, נ. (2005). אוגדן לניהול כיתה. הוצאת רכס.
- אנטונובסקי, א. (1998). המודל הסלוטוגני כתיאוריה מכוונת בקידום בריאות. מגמות, כרך ל"ט.
- אפולוג, נ. שלו-ויגיסר י. (2010). תפקיד המורה בתחילת המאה ה-21. מכון ון ליר.
- ארהרד, ר. (2001). אקלים חינוכי מיטבי, ערכה לאבחון והתערבות. שירות פסיכולוגי ייעוצי, היחידה למחקר ולפיתוח. ירושלים: משרד החינוך.
- בזוז, מ' והרפז, י' (2013). משוב שוטף מקדם למידה טובה. הד החינוך, פ"ז (4), עמ' 112-115.
- בבנישתי, ר., חורי-כסאברי, מ., רוזינר, א. ואסטור, ר.א. (2005). הקשרים בין אקלים בית ספרי, אלימות והישגים אקדמיים כפי שנמדדו על ידי המיצ"ב: דו"ח מחקר. האוניברסיטה העברית בירושלים, בית הספר לעבודה סוציאלית ולרווחה חברתית.
- בנימין, א. (1990). הראיון המסייע. הוצאת ספריית הפועלים.
- בראשי-אייזן, ד. לוטנר-טמיר, מ. עוז, מ. ושדמי, ח. (2008). דיאלוג מורה תלמיד מתווה לשיחות אישיות בין מורים לתלמידים. הוצאת משרד החינוך.
- גוטרמן, י' (2008). כל הכיתה, כל הזמן. הד החינוך פ"ב (7), עמ' 38-51.
- הרפז, י'. (2011). החתירה אל הרעיון הגדול. מתוך מחזיקים כיתה, הד החינוך, עמ' 14-17.
- הרפז, י'. (2014). תנאים ללמידה משמעותית- מהסיסמה לכיתה, הד החינוך, פ"ח, עמ' 45-40.
- ורכזון, מ' (2017). עוד סיפור אחד ודי: כך סיפורים מסייעים לתלמידים שלך ללמוד, הגיע זמן חינוך. מופיע כטקסט אלקטרוני <https://www.edunow.org.il/edunow-media-story-254236>
- יעקובסון, ר"י. (תשכ"ב), האגדה כהשלמה למקרא, שדה חמד, מופיע כטקסט אלקטרוני http://www.daat.ac.il/daat/kitveyet/sde_chem/agada.htm
- יריב, א. (2010). יש לי עיניים בגב - טיפול בבעיות התנהגות בבית הספר. הוצאת רכס.
- יריב א. (1996) – שיחת משמעת. הוצאת רכס.
- יריב א. (1999) – שקט בכיתה בבקשה. הוצאת רכס.
- כץ, ר. (2005). חשיבה תוצאתית. הוצאת משכל.
- לאבוי ר. (2006). קשה כל כך להתיידד אתך, איך לעזור לילד הסובל מליקויי למידה. הוצאת אמציה.
- לאבוי ר. (2007). פריצת דרך במוטיבציה, ששה סודות שיעורו מוטיבציה אצל ילדיכם. הוצאת אמציה. עמ' 60-146, 165-173, 247-251.
- נבנצאל, ש"ל. (תש"ס), אמצעים דרמטיים בהוראת תנ"ך בבית הספר העל יסודי, שמעתין, עמ' 141-142 מופיע כטקסט אלקטרוני: <http://www.daat.ac.il/daat/tanach/maamarim/emtsaim-2.htm>
- סרוף, א. קופר, ר. ודהארט, ג. (2004). התפתחות הילד טבעה ומהלכה. האוניברסיטה הפתוחה. מהדורה שלישית. כרך ב'. עמ' 682-633

- עומר, ח. (2002). "תהליכי הסלמה והתנגדות לא אלימה". בתוך: המאבק באלימות ילדים. הוצאת מודן.
- עמית, ח', (2018). להיות מורה משפיע, בין הצלולים, מופיע כטקסט אלקטרוני
<https://www.itu.cet.ac.il/%D7%9C%D7%94%D7%99%D7%95%D7%AA-%D7%9E%D7%95%D7%A8%D7%94-%D7%9E%D7%A9%D7%A4%D7%99%D7%A2-%D7%97%D7%9C%D7%A7-%D7%A8%D7%90%D7%A9%D7%95%D7%9F/>
- עפרן, מ'. (1987), הוראה לשם הבנה והכשרת מורים לה, סוגיות בחינוך, 2, עמ' 14-23.
- עפרן, מ'. (תשס"א), להאחיב את הלימוד- 'שיטת נחמה' בכל המקצועות, פרקי נחמה, עמ' 407-427.
- עשור, א. (2003). "בית ספר מצמיח: בית ספר התומך בצרכים נפשיים ומקדם קשב לעצמי ולאחר". בתוך: ר. אבירם (עורך), בית הספר העתידי: מסע מחקר לעתיד החינוך. (עמ' 165-211). הוצאת מסדה.
- פוקס, א. (1985). שינוי כדרך חיים במוסדות החינוך. הוצאת צ'ריקובר.
- פייבר, א. ומייזליש, א. (2000) – איך לדבר כך שהילדים ילמדו. הוצאת לייף סנטר.

טל: 02-6750911 📞 פקס: 02-6750917 📠 www.michlalah.edu 🌐 info@michlalah.edu ✉️
 ת.ד 16078 ירושלים, ישראל 9116002 | P.O.Box 16078 Jerusalem, Israel 9116002
